

Behoort bij brief no. 1363.869

Ex. no. 2

Dit rapport bestaat uit 5 blz.

VERTROUWELIJK

HET INTERNATIONAAL FORUM TEGEN DE NEUTRONENBOM

Dankzij een grote inzet en zorgvuldige organisatie is het de CPN gelukt een belangrijk stuk van het onder brede lagen van de Nederlandse bevolking levende onbehagen tegen de productie en introductie van de N-bom te kanaliseren in de actie "Stop de Neutronenbom", die inmiddels meer dan één miljoen handtekeningen heeft opgeleverd. Deze actie beoogt extra buitenparlementaire druk te leggen op de democratische besluitvorming in Nederland zelf, maar mikt ook op een veel bredere uitstraling door het organiseren van een Internationaal Forum op 18 maart en een demonstratieve manifestatie op 19 maart in Amsterdam.

Dat zeer vele Nederlanders op respectabele gronden en doorgaans onbewust van de CPN-achtergrond de "Volkspetitie" hebben ondertekend en ook verschillende politieke, kerkelijke en maatschappelijke organisaties zich achter deze actie hebben gesteld, doet niets af aan het feit dat de gehele onderneming organisatorisch vrijwel volledig in handen van de CPN is en in zeer nauw en frequent overleg met Oost-europese instanties is opgezet. Dit moge blijken uit de volgende feiten.

1. In augustus 1977 startte de door Moskou beheerste Wereld Vredes Raad (WVR) een grootscheepse campagne tegen de N-bom en riepen 28 CP-en uit Europa, de VS en Canada in een gemeenschappelijke verklaring alle socialisten, sociaal-democraten en christenen op om zich tegen introductie van dit wapen te keren, omdat het - zoals het gezaghebbende Sowjetblad Nowoje Wremya onder de kop "Stop de Neutronenbom" betoogde - "de prealabele taak van alle vredeskrachten ter wereld" is door massa-acties over een breed front een verbod op dit "barbaarse" wapen te bevechten.

Deze campagne had in Nederland geen onmiddellijk effect omdat de CPN zich onder het De GROOT-regiem van dergelijke internationaal-communistische activiteiten placht te onthouden en reeds in de jaren zestig de Nederlandse Vredesraad als WVR-filiaal had geliquideerd als gevolg van haar breuk met Moskou. Nauwelijks had de CPN-leiding zich medio augustus evenwel ontdaan van partij-

- 2 -

dictator De GROOT of zij liet na overleg met de Sowjet-ambassade in Den Haag op 19 augustus in haar dagblad "De Waarheid" onder hetzelfde motto "Stop de Neutronenbom" een oproep lanceren "tot een brede beweging onder ons volk" tegen het omstreden wapen.

2. Formeel is dit initiatief niet door de CPN zelf genomen, maar door een Initiatiefgroep van zo'n 130 personen, die evenwel voor het merendeel bestaat uit CPN-leden onder aanvoering van zes CPN-partijbestuurders. De rest van het gezelschap telt ook vele anders georiënteerde Nederlanders, die "de breedheid" van deze massa-beweging moeten illustreren. Het secretariaat van de initiatiefgroep, van waaruit alle activiteiten worden gecoördineerd en waarheen alle adhesiebetuigingen worden gestuurd, staat op naam van de Amsterdamse CPN-districtsbestuurder M. SCHOUTEN, die door de partij geheel voor deze actie vrijgesteld werd evenals trouwens verscheidene andere CPN-kaders. Het door de groep uitgegeven "N-Bulletin" wordt door de CPN-drukkerij HEIERMANN verzorgd.

Meteen na 19 augustus toen nog geen andere organisaties dan de CPN direct bij de actie betrokken waren schoten overal plaatselijke werkgroepen als paddestoelen uit de grond op initiatief van de betrokken CPN-afdelingen, die daartoe centraal vanuit het Amsterdamse partijbureau werden geïnstrueerd. Geen wonder dat in de inmiddels honderden werkgroepen ondanks hun "brede samenstelling" de organisatorische touwtjes doorgaans stevig in CPN-handen zijn. De contact-adressen blijken dan ook in overgrote meerderheid CPN-adressen te zijn. De supervisie berust bij het CPN-Tweede Kamerlid J.F. WOLFF, die onlangs in het Dagelijks Bestuur (DB) van de CPN speciaal verantwoordelijk werd gesteld voor de beweging rond "vrede en veiligheid".

3. Het was ook de heer WOLFF, die voor de Initiatiefgroep de belangrijkste internationale contacten legde en onderhield, m.n. met de Sowjet-Unie en de DDR. Nadat begin november in Moskou op het hoogste niveau tussen CPN-voorzitter H. HOEKSTRA en de CPSU-top in principe overeenstemming was bereikt over het organiseren van het Internationaal Forum in Amsterdam, heeft de heer WOLFF dit evenement in alle stilte verder voorbereid tijdens frequente en vaak

- 3 -

langdurige bezoeken op de Sowjet- en DDR-ambassades en gedurende enige reizen naar de Sowjet-Unie en enkele andere Oostbloklanden. Inmiddels is gebleken dat de Sowjet-Unie een grote som gelds in deze onderneming heeft gestoken en ook anderszins alle steun heeft toegezegd.

Vanaf begin december zwierven prominente en lagere CPN-vertegenwoordigers uit over zowel Oost- als West-Europa, om de jarenlang verstoorde relaties met de zusterpartijen aldaar te herstellen en deze op te wekken tot een "gecoördineerd optreden" tegen de N-bom, waarvoor volgens de heer HOEKSTRA "alle vredeskrachten zowel uit de Sowjet-Unie en andere socialistische als uit de kapitalistische landen" zich dienden in te zetten. Al de betrokken CP-en werden langs deze weg uitgenodigd hun medewerking te verlenen aan het Internationaal Forum en zorg te dragen voor zo representatief mogelijke afvaardigingen uit hun land.

4. In december zocht voor het eerst in vele jaren de WVR o.a. in de persoon van haar communistische voorzitter Romesh CHANDRA weer contact met de CPN-leiding in Amsterdam om haar campagne tegen de N-bom af te stemmen op de CPN-actie. CHANDRA c.s. bezochten vervolgens ook andere CP-en om deze de CPN ten voorbeeld te stellen en te verzoeken volledige medewerking te geven aan het Internationaal Forum in Amsterdam. Opmerkelijk is dat uit meer "eurocommunistische" hoek hierop nogal koel gereageerd is vanuit het besef dat het hier gaat om een geheel door de Sowjet-Unie gestuurde campagne ter ondersteuning van haar buitenlandse politiek. Niettemin mag verwacht worden dat er naar het Forum zo'n 200 à 300 afgevaardigden zullen komen uit alle landen, die het Helsinki-Akkoord hebben ondertekend, benevens een aantal vertegenwoordigers van internationale communistische mantelorganisaties. Vanuit de CPN zijn démarches bij het ministerie van Buitenlandse Zaken ondernomen om de nodige souplesse te betrachten bij de visumverlening aan Oosteuropese deelnemers. Gezien het feit dat er niets bekend is geworden over internationale initiatieven van andere organisaties of politieke partijen dan de WVR en de CPN is er weinig fantasie voor nodig zich voor te stellen op welke wijze de buitenlandse delegaties naar dit Forum zijn samengesteld.

- 4 -

5. Sinds de "Volkspetitie" op een doorslaand succes leek uit te lopen is de CPN er zelf steeds openlijker voor uitgekomen dat zij de grote initiator en stimulator van de gehele actie is, zij het natuurlijk in het kader van haar "eenheidspolitiek" in samenwerking met allerlei andere groeperingen. Partijbestuurder M. BAKKER liet zich in het VPRO-programma "Hollands Spoor" op 12 februari ontvallen dat de hele actie er zonder de CPN nooit zou zijn gekomen. Die andere groeperingen hebben op de gang van zaken dan ook geen wezenlijke invloed kunnen uitoefenen, al was het alleen maar omdat zij zich als organisatie pas achter de actie "Stop de Neutronenbom" hebben geplaatst, toen er reeds honderdduizenden handtekeningen waren ingezameld en het Internationaal Forum van 18 maart allang in voorbereiding was.

Met het oog op dit Forum werd door de Initiatiefgroep op 5 januari een internationale editie van "The Dutch Anti-N-bomb Newsletter" uitgegeven, waarin o.a. een opsomming wordt gegeven van alle politieke, kerkelijke en andere organisaties, die de actie steunen. Daarbij worden op redactioneel handige wijze de directe adhesie-betuigingen voor de actie vermengd met daarvan onafhankelijke protesten, waardoor de indruk wordt gewekt dat de gehele protestbeweging in Nederland te vangen is onder de ene noemer van de door de CPN geïnitieerde campagne. De afwijzende standpuntbepaling ten aanzien van het N-wapen van politieke zijde in Nederland wordt in CPN- en Sowjetkring steeds met grote vreugde begroet en goeddeels op het conto geschreven van de door hen georganiseerde massale "volksuitspraak". Overigens worden persartikelen en officiële woordvoerders, die "de hand van Moskou" achter deze massa-actie vermoeden, op bijna pathologische wijze in "De Waarheid" beticht van "anticommunistische bangmakerij" zonder dat daar echter ook maar een enkel tegenargument tegen wordt ingebracht.

6. Wanneer de Initiatiefgroep "Stop de Neutronenbom" tot dusver iets organiseerde of zich in binnen- of buitenland liet vertegenwoordigen gebeurde dat vrijwel uitsluitend door CPN-kaderleden. Zo bestond de viermans afvaardiging van de groep op de hoorzitting

- 5 -

van de Vaste Tweede Kamercommissies begin november geheel uit CPN-ers.

Het acht leden tellende presidium van het Nationaal Forum tegen de N-bom op 19 november bestond op één uitzondering na uit min of meer bekende CPN-leden. Weliswaar liet men maar al te graag een keur van representatieve deskundigen aan het woord over de natuurkundige, religieuze, medische en polemologische aspecten van het nieuwe wapen, maar de politieke conclusie kwam voor rekening van CPN-bestuurder J.F. WOLFF, die o.m. betoogde dat "Nederland zich uiteindelijk zal moeten bevrijden uit de NAVO".

Een soortgelijke opzet valt te verwachten van het Internationaal Forum op 18 maart, dat immers volgens "De Waarheid" van 9 maart "een goed beeld" moet geven van de "grote internationale uitstraling" van de Nederlandse actie en "zo groot mogelijke pressie" moet uitoefenen op het a.s. NAVO-overleg over de neutronenbom.

Uit het voorgaande moge genoegzaam blijken, dat de CPN een groot deel van de begrijpelijke verontrusting onder de bevolking tegen de N-bom heeft weten om te zetten in een massa-actie, die in feite andere doelstellingen beoogt dan de meeste "verontrusten" zelf voor ogen staan. Van een uit deze actie voortkomend Forum als dat op 18 maart valt geen enkele zakelijke en genuanceerde discussie te verwachten, omdat de organisatie en dus ook de regie in handen is van een strak gedisciplineerde organisatie, die zich openlijk zegt te identificeren met het belang van "de socialistische landen". Natuurlijk zullen allerlei respectabele sprekers het hunne mogen zeggen over de morele, medische en fysische implicaties van het N-wapen, maar over de politieke strekking van de manifestatie bestaat reeds op voorhand geen enkele twijfel. Vooropgezet doel is de bijeenkomst een eenduidig "nee" te laten uitspreken tegen de NAVO-plannen rond de N-bom, teneinde de politieke besluitvorming in de westerse wereld dienovereenkomstig te kunnen beïnvloeden.

14 maart 1978.